

MUSEOVIRASTO
PL 913
00101 HELSINKI
p. (09) 40 501
www.nba.fi

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

- lomake arkeologisen kohteen tarkastamiseen (ks. täyttöohje lopussa)

1. PERUSTIEDOT

Kunta: HAMINA	Muinaisjäännösrekisteritunnus:		
Nimi: Savilahdenvuori 3	Ajoitus: historiallinen aika		
Kohteen tyyppi: raaka-aineen hankintapaikka	Tyypin tarkenne: raaka-ainevarasto		
Kohteen laajuus: ø 1,60 m, korkeus 50-60 cm.	Lukumäärä: 1		
Laajuuden arviointiperuste: silmämääräinen arviointi.			
Laji (ruksaa laji, ks. tarvittaessa lajin selitys täyttöohjeen kohdasta 1):			
<i>ruksi:</i>			
☒	kiinteä muinaisjäännös		
☐	mahdollinen muinaisjäännös		
☐	muu kulttuuriperintökohde		
☐	löytöpaikka		
☐	luonnonmuodostuma		
☐	muu kohde		
Suunta ja etäisyys kirkosta: kohde sijaitsee 5,2 km Haminan luterilaisesta kirkosta suuntaan SW.			
Sijaintikuvaus: kohde sijaitsee Savilahdenvuoren kaakkoispuolella, Hillonlahteen viettävässä loivassa rinteessä. Kohteesta runsaat 400 m länteen kulkee Matinsaareen vievä Matinsaarentie ja 300 m:n päässä samassa suunnassa edelliseen yhtyvä, Ruokosuolle vievä paikallistie. Hillonlahden NW-sivustalla kulkeva rautatie sijaitsee kohteesta vajaan 100 m:n päässä kaakossa.			
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	N: 6710867	E: 507551	Korkeus m mpy: välillä 7,5-10 m.m.p.y.
Koordinaattien tarkenne: keskikoordinaatti (± 7 m).			
Peruskartta: PK 3042 01 SUMMA			
Rekisterikylä (jos tarpeen):		Kiinteistötunnus (jos tarpeen): 75-406-2-322	
Tarkastaja: Marita Kykyri ja Minna Minkkinen		Tarkastusaika: 17.9.2015	

2. TAUSTATIEDOT

Aiemmat tiedot: ei aiempia tietoja.
Aiemmat löydöt: ei aiempia löytöjä.
Tarkastuslöydöt: ei löytöjä.
Tarkastusolosuhteet: hyvät.

Liitteet: karttaliite ja kaksi kuvaliitettä, joissa yhteensä 4 kuvaa.
Muuta: oppaana toimi kohteesta Kymenlaakson museoon ilmoittanut Lasse Virtanen.

3. TARKASTUSHAVAINNOT

Tarkastuksen syy: Lasse Virtasen ilmoitus kohteesta.
Ympäristö ja maasto: kohde sijaitsee Savilahdenvuoren kaakkoispuolella, Hillonlahteen viettävässä loivassa rinteessä kalliopohjalla. Ympäröivä maasto on kivikkoista kallioaluetta. Puusto on mäntyvaltaista, mutta kohteen ympäristössä kasvaa myös kuusta ja koivua. Kallioalue on voimakkaan sammaloitunut ja jäkälöitynyt. Aluskasvillisuus koostuu sammalesta, jäkälästä, kanervasta, ruhosta, mustikasta ja puolukasta.
Arkeologisen kohteen tarkempi kuvaus ja rajaus: Sammalpeitteinen kivirakenne on kasattu kiinni isoon maakiveen, joka on kooltaan 160x130x80 cm. Ilman sideainetta maakiven kupeeseen ladottu kivirakenne on pohja-alaltaan pyöreähkö ja sen \emptyset on 1,6 m. Korkeutta rakenteella on 50-60 cm, mikä ei ole sen alkuperäinen korkeus. Jäljistä päätellen rakenne on tuhoutunut jossain historiansa vaiheessa, ja ainakin sen yläosasta on poistettu kiviä. Alkuperäiseltä korkeudeltaan kivirakenne lienee ollut samankorkuinen viereisen maakiven kanssa. On mahdollista, että rakenne on vaurioittanut sen vieressä kulkevan metsäajotien käytön yhteydessä. Rakenteeseen ladottu kivi on rakenteen yläosassa lohkomatonta luonnonkiveä, jonka \emptyset on pääasiassa 30-40 cm. Alempana rakenteessa esiintyy myös pienempää lohkokiveä suoraan kallion päällä.
Kiviröykkiön funktion määrittäminen on vaikeaa, mutta rakenne on kuitenkin selvästi ihmiskäden aikaansaannosta. Kyseessä voi olla kivimateriaalikeko, johon kivikkoisesta maastosta on kerätty rakennusmateriaalia jatkokäyttöä varten. Tähän voisi viitata kivirakenteen yläosasta "poisviedyt" kivet. Toisaalta, kyseessä voisi olla kivikasa, joka on syntynyt siinä yhteydessä kun paikalla kulkevan metsäajotien linjalta on sen tekemisen yhteydessä raivattu poistettu kiviä. Kivien pinnalla kasvava jäkälä ja sammal viittaavat ehkä kuitenkin hieman vanhempaan rakenteeseen. Rajakivestä ei kuitenkaan liene kysymys sillä paikalla ei ole kartta-aineiston perusteella sijainnut tonttirajaa. Kooltaan ja rakenteeltaan samantyyppisiä "kiviröykkiöitä" tunnetaan Haminaasta ainakin Summan Linnakallion (mj-rekisteri kohde 1000003177 Hamina, Linnakallion louhos) alueelta, ns. Kuninkaan tien S-puolelta. Nämä pienet kivistä kasatut röykkiöt on tulkittu kiviraaka-aineen louhintaan ja varastointiin liittyviksi.
Muuta tietoa: -

4. SUOJELUTIEDOT

Kunto: kohtuullinen.
Hoidon tarve: paksu sammalkerros peittää rakenteen ja risuja on kerätty sen viereisen maakiven päälle. Kohde ja sen lähiympäristö kaipaavat siistimistä ja aluskasvillisuuden alta paljastamista.
Ehdotus suoja-alueeksi (mielellään kartalla rajauksena esitettynä): -
Tiedossa olevat maankäyttöhankkeet: Alueeseen liittyy asemakaavan muutos (Hamina, Summan paperitehtaan alue. Museovirasto lausunto (luonnos) 31.8.2015. MV/161/05.02.00/2015).
Muut säilymiseen vaikuttavat asiat: -
Kohteesta käytettävissä olevan tiedon määrä ja laatu (jos tarpeen): -

5. MUUTA

Tarkastajan yhteystiedot: Marita Kykyri, Kymenlaakson museo, Tornatorintie 99B, 48100 Kotka. Gsm 040-7162322.
Muut tiedot: -

Lähilöydöt: Noin 400 m:n päässä röykkiöstä suuntaan NW sijaitsee hautaröykkiö (Hamina, Savilahdenvuori 1), jonka Kymenlaakson museo tarkasti 27.8.2015. Samassa suunnassa, n. 200 m:n päässä sijaitsee lisäksi historialliseen aikaan ajoittuva kivirakenne (Hamina, Savilahdenvuori 2), jonka Kymenlaakson museon on tarkastanut 17.9.2015.

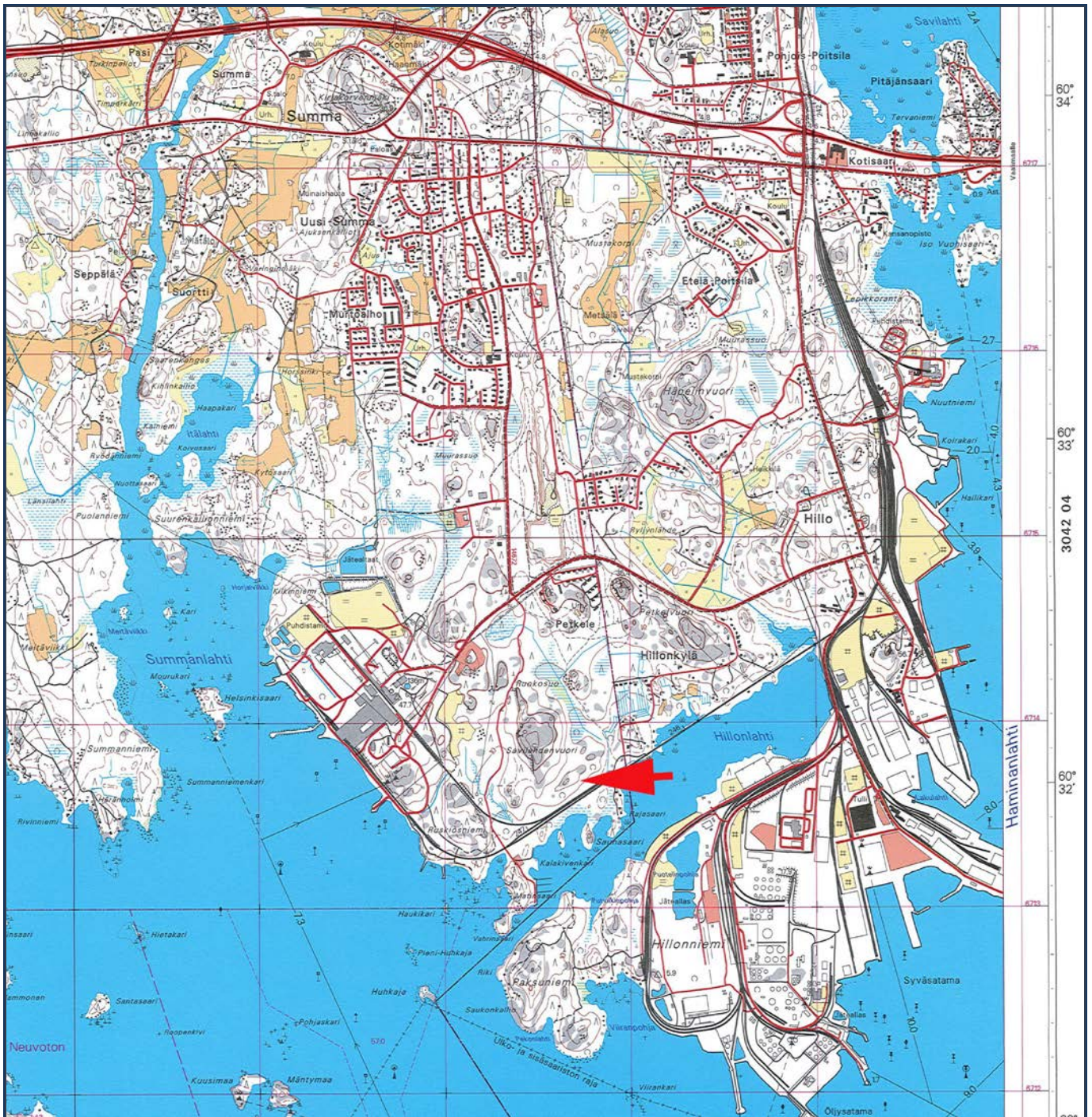
Opas kohteelle (nimi ja yhteystiedot, jos eri kuin tarkastaja): Lasse Virtanen (gsm 050-5328633).

6. PÄIVÄYS JA KERTOMUKSEN LAATIJAN ALLEKIRJOITUS

Päiväys: 18.11.2015 Kotkassa

Allekirjoitus:

LIITE: karttaote/karttaotteet:

Kartta 1: Kohteen sijainti peruskartalla merkittynä punaisella nuolella. PK 304201 SUMMA.

LIITE: kuvat:

Kuva 1: Kohde ja sitä ympäröivää maastoa. NW. Kuva: M. Kykyri/KyM.

Kuva 2: Kohde ja sen editse kulkeva tie. SW. Kuva: M. Kykyri/KyM.

Kuva 3: Lähikuva kohteesta. N. Kuva: M. Kykyri/KyM.

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUSLOMAKKEEN TÄYTTÖOHJE

- täyttöohje Museoviraston arkeologisen kohteen tarkastuslomakkeeseen

Lomake on tarkoitettu avuksi arkeologisen kohteen maastotarkastuksessa tehtyjen havaintojen raportoimiseen ja se on word-muotoinen. Kenttiin voi kirjoittaa tietoa niin paljon, kuin on tarpeen. Sähköiset kartat, koordinaattitaulukot ja valokuvat voi liittää lomakkeen loppuun suoraan sähköisiksi liitteiksi. Liitteitä voi lisätä haluamansa määrän esimerkiksi sivunvaihto-työkalulla.

Kohta 1. Perustiedot

- lomakkeeseen täytetään kohteeseen liittyvät sijaintitiedot (kunta, koordinaatit, peruskartta, sijainti suhteessa kirkkoon ja yleinen sijaintikuvaus)
- lomakkeeseen täytetään kohdetta luonnehtivat tiedot (nimi tai ehdotus nimestä, ajoitus, kohteen tyyppi ja tyyppin tarkenne muinaisjäännösrekisterin asiasanojen mukaan, lukumäärä (kpl) ja Museoviraston muinaisjäännösrekisterin tunnus, jos kohteella on sellainen)
- lomakkeeseen kirjataan arvio kohteen laajuudesta ja perustelu sille
- lomakkeeseen täytetään kohteen laji tarkastushavaintojen perusteella (ks. enemmän Museoviraston laatima Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuohje 2014, sivut 31-32, <http://www.nba.fi/fi/File/2210/laatuohje.pdf>):
 - *kiinteä muinaisjäännös* on muinaismuistolain (295/1963) rauhoittama kohde, jonka täsmällinen maantieteellinen sijainti on osoitettavissa.
 - *mahdollinen muinaisjäännös* on kohde, jota ei ole voitu maastossa tarkastuksen yhteydessä tunnistaa tai paikantaa luotettavasti. Kohteen luonteen selvittäminen muinaisjäännöksenä edellyttää esimerkiksi tarkempia arkeologisia selvityksiä kuin tarkastuksen yhteydessä on ollut mahdollista tehdä.
 - *muu kulttuuriperintökohde* on kohde, jota ei voi todeta muinaismuistolain tarkoittamaksi muinaisjäännökseksi. Yleisimpiä kulttuuri-perintökohdeita ovat käytössä pysyneet historialliset kyläpaikat ja tiet, toisen maailman sodan aikaiset sotahistorialliset kohteet ja alle 100 vuotta nuoremmat hylät. Ensimmäiseen maailmansotaan liittyvät kohteet ovat yleensä kiinteitä muinaisjäännöksiä.
 - *löytöpaikka* on irtaimen muinaisesineen löytöpaikka tai -alue, johon liittyy jonkinlainen paikkatieto. Löydöllä ei ole yhteyttä kiinteään muinaisjäännökseen tai sitä ei voida osoittaa. Ilman arkeologista kontekstia olevaa löytöä kutsutaan *irtolöydöksi*.
 - *luonnonmuodostuma* on luonnon synnyttämä tai muovaama kohde, jota voidaan esimerkiksi luulla ihmisen tekemäksi tai jota ihmisen on voinut muokata. Tällaisia ovat esimerkiksi muinaiset rantamuodostumat (pirunpellot, rantapalteet) ja luolat.
 - *muu kohde* on esimerkiksi tuhoutunut/tutkittu muinaisjäännös, kätkölöytö tms. kohde
- lomakkeeseen täytetään tiedot rekisterikylästä ja kiinteistötunnuksesta, jos tarpeen
- huom: rauhoitusluokkaa ei edellytetä enää määriteltäväksi.

Kohta 2. Taustatiedot

- lomakkeeseen täytetään tiedot mahdollisista aiemmista tiedoista ja löydöistä
- lomakkeeseen täytetään tiedot tarkastuksen yhteydessä mahdollisesti tehdyistä löydöistä
- lomakkeeseen täytetään tiedot tarkastusolosuhteista ja niiden vaikutuksesta havaintoihin
- lomakkeeseen täytetään tieto tarkastuksen liitteistä (karttaliitteet, kuvaliitteet, koordinaattitietolistat ym.).

Kohta 3. Tarkastushavainnot

- lomakkeeseen täytetään tiedot tarkastuksen syystä ja siihen liittyvistä asioista
- lomakkeeseen kuvataan kohteen ympäristö ja maasto
- lomakkeeseen kuvataan tarkastettu kohde ja rajaus.

Kohta 4. Suojelutiedot

- lomakkeeseen täytetään tiedot kohteen kuntoa koskien ja hoidon tai korjaamisen tarvetta koskevat havainnot
- lomakkeeseen laitetaan ehdotus suoja-alueeksi ja sen perustelut. Ehdotus esitetään mielellään myös kartalle rajattuna.
- lomakkeeseen täytetään tiedot mahdollisista maankäyttöhankeista ja/tai muista säilymiseen vaikuttavista olennaisista asioista (luonnon aiheuttama eroosio tms.)
- lomakkeeseen laitetaan haluttaessa arvio kohteesta käytettävissä olevien tietojen luonteesta ja määrästä:
 - tietotaso 1 = kohteesta on riittävästi tietoa sen luonteen ja iän tarkemmaksi määrittämiseksi
 - tietotaso 2 = kohteen luonteen ja iän määrittely edellyttää tarkempia arkeologisia selvityksiä.

Kohta 5. Muuta

- lomakkeeseen täytetään tiedot tarkastajan yhteystiedoista
- lomakkeeseen täytetään tiedot lähilöydöistä ja mahdollisista muista tiedoista
- lomakkeeseen täytetään tiedot henkilöstä, jota voi tarvittaessa toimia paikalla oppaana.

Kohta 6. Allekirjoitus

- lomake allekirjoitetaan ja päivätään.

